МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №2

з дисципліни «Дискретна математика»

Виконав:

студент групи КН-113

Сеньків Максим

Викладач:

Мельникова Наталя Іванівна

Тема роботи:

"Моделювання основних операцій для числових множин"

Мета роботи:

S.

Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операції над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин

Теоретичні відомості:

Основні поняття теорії множин. Операції над множинами Множина — це сукупність об'єктів, які називають елементами. Кажуть, що множина А ϵ підмножиною множини S (цей факт позначають А $\subset$ S , де $\subset$ — знак нестрогого включення), якщо кожен її елемент автоматично ϵ елементом множини S. Досить часто при цьому кажуть, що множина A міститься в множині

Якщо $A \subset S$ і S не дорівнює A , то A називають власною (строгою, істинною) підмножиною S (позначають $A \subset S$, де C = S нак строгого включення).

Дві множини A та S називаються рівними, якщо вони складаються з однакових елементів. У цьому випадку пишуть A=S.

Якщо розглядувані множини є підмножинами деякої множини, то її називають універсумом або універсальною множиною і позначають літерою U (зауважимо, що універсальна множина існує не у всіх випадках). Множини як об'єкти можуть бути елементами інших множин, Множину, елементами якої є множини, інколи називають сімейством.

Множину, елементами якої ϵ всі підмножини множини A і тільки вони (включно з порожньою множиною та самою множиною A), називають булеаном або множиною-степенем множини A і позначають P(A).

Варіант № 11

Додаток 1:

1. Для даних скінчених множин A = {1,2,3,4,5,6,7}, B={4, 5, 6, 7, 8, 9, 10}, C = {1,3,5,7,9} та універсуму U = {1,2,3,4,5,6,7,8,9,10} знайти множину, яку задано за допомогою операцій: а) A $\cap$ (B $\cup$ C); б) В Δ С . Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

$$A = \{1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 0, 0, 0\}$$

$$B = \{0, 0, 0, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1\}$$

$$C = \{1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0\}$$
a)
$$A \cap (B \cup C)$$

$$B \cup C = \{1, 0, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1\}$$

$$A \cap (B \cup C) = \{1, 0, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 0, 0, 0\}$$
6)
$$\neg B \Delta \neg C$$

$$\neg B = \{1, 1, 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0\}$$

$$\neg C = \{0, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1\}$$

$$\neg B \Delta \neg C = \{1, 0, 1, 1, 0, 1, 0, 1, 0, 1\}$$

2. На множинах задачі 1 побудувати булеан множини ($\neg C\Delta B$) $\cap$ A . Знайти його потужність.

```
\neg C = \{2, 4, 6, 8, 10\}
B = \{4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}
\neg C\Delta B = \{2, 5, 7, 9\}
(\neg C\Delta B) \cap A = \{2, 5, 7\}
|(\neg C\Delta B) \cap A| = 3
P((\neg C\Delta B) \cap A) = \{\{\emptyset\}, \{2\}, \{5\}, \{7\}, \{2,5\}, \{2,7\}, \{5,7\}, \{2,5,7\}\}
```

- 3. Нехай маємо множини: N множина натуральних чисел, Z множина цілих чисел, Q множина раціональних чисел, R множина дійсних чисел; A, B, C будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне навести доведення):
- **a)** $\{4,5\} \subset \{\{1\},2,3,4,5\}$ твердження вірне, тому що всі елементи першої множини містяться у другій множині.
- **б)** $N \in R$ твердження вірне, тому що всі натуральні числа є дійсними.
- в) (Q $\cup$ N) $\subseteq$ N твердження не вірне, тому що Q $\not\subset$ N.
- г) (Q\Z) $\subseteq$ R твердження вірне, тому що Q $\subseteq$ R.
- д) $(A \subseteq B) \cap (B \subseteq \neg C) \Rightarrow A \cap C = \emptyset$

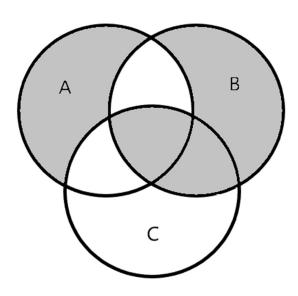
Якщо $(A \subseteq B) \cap (B \subseteq \neg C)$, то очевидно, що $A \subseteq \neg C$. Звідси $A \not\subset C$, а отже $A \cap C = \varnothing$.

4. Логічним методом довести тотожність:

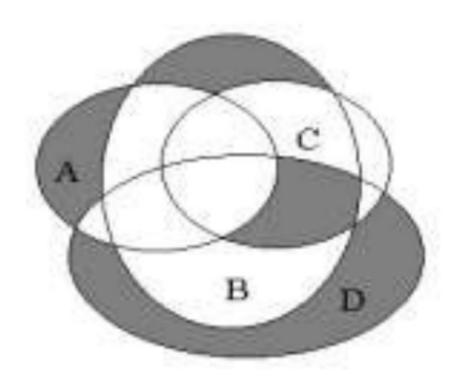
$$\begin{split} A \setminus (B \cap C) &= (A \setminus B) \ \cup \ (A \setminus C). \\ A \setminus (B \cap C) &= A \cap \neg \ (B \cap C) = A \cap (\neg B \cup \neg C) \\ (A \setminus B) \ \cup \ (A \setminus C) &= (A \cap \neg B) \cup (A \cap \neg C) = A \cap (\neg B \cup \neg C) \end{split}$$

Отже тотожність доведено.

5. Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину: $(((B \cap C)\Delta A) \setminus C)\Delta B$.

6. Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій $(D \setminus (B \cup A \cup C)) \cup (A \setminus (B \cup D)) \cup (B \setminus (A \cup D \cup C)) \cup ((C \cap B \cap D) \setminus A)$

7. Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного разу): $(A \cup B) \cap \bar{C} \cup (\overline{A \cap B} \cap C) \cup (A \cap B \cap C)$

```
((A \cup B) \cap \bar{C}) \cup ((\overline{A \cap B}) \cap C) \cup (A \cap B \cap C) = (дистрибутивність) = ((A \cup B) \cap \bar{C}) \cup (((\overline{A \cap B}) \cup (A \cap B)) \cap C) = ((\overline{A \cap B}) \cup (A \cap B)) \cup (A \cap B)) \cap C) = ((\overline{A \cap B}) \cup (A \cap B)) = U(закон виключення третього), доповнення) = ((A \cup B) \cap \bar{C}) \cup (U \cap C) = (тотожність) = ((A \cup B) \cap \bar{C}) \cup C = (різниця) = ((A \cup B) \setminus C) \cup C = A \cup B \cup C
```

8. Розв'язати задачу

У групі 35 студентів. З них 20 відвідують курси англійської мови, 11 німецької, а 10 студентів не відвідують жодних курсів. Скільки студентів відвідують лише курси англійської мови?

$$|A| = 35$$
; $|B| = 20$; $|C| = 11$; $|D| = 10$;
 $|B \cup C| = A - D = 35 - 10 = 25$
 $|B \cap C| = B + C - |B \cup C| = 20 + 11 - 25 = 6$
 $|B \setminus C| = B - |B \cap C| = 20 - 6 = 14$

Додаток 2:

Ввести з клавіатури множину дійсних чисел. Реалізувати операцію доповнення до цієї множини. Вивести на екран новоутворену множину. Побудувати булеан цієї множини. Знайти програмно його потужність.

```
□#include <iostream>
 #include <stdio.h>
 #include <stdlib.h>
 #include <comio.h>
 #include <math.h>
 #include <ctype.h>
 #include <cstdio>
#include <time.h>
 using namespace std;
int getInputE(int i)
     double b;
     cin >> b;
     while (!cin.good())
         cout << "Введіть число!\n";
         cin.clear();
         cin.ignore(INT_MAX, '\n');
         cout << "A[" << i << "]: ";
         cin >> b;
     return b;
```

```
int main()

      setlocale(LC_CTYPE, "ukr");
      const int n = 10, m = 15, l=m-n;
      double A[n], B[m],C[1];
      printf("\nВведіть множину: ");
      for (int i = 0; i < n; i++)
          printf("A[%d]=", i);
          A[i] = getInputE(i);
      printf("Універсум:");
          B[i] = A[i];
          printf(" B[%d]=", i);
          printf("%.0f", A[i]);
      for (int i = n; i < m; i++)
          B[i] = 0.1 * (rand() % 100);
          printf(" B[%d]=", i);
          printf("%.1f", B[i]);
      printf("\nДоповнення до даної множини:");
      for (int i = n,v=0; i < m; i++,v++)
          printf(" C[%d]=", v);
          C[v] = B[i];
          printf("%.1f", C[v]);
      printf("\nБулеан:");
      int P = m - n, k, j;
      k = pow(2, P);
      for (int i = 0; i < k; i++)
Ιġ
          printf("{");
          for (int v = 0; v < P; v++)
               if (i & (1 << v))
                  printf("%.1f ", C[v]);
          printf("}\n");
      printf("Потужність булеану: %d", k);
      return 0;
```

Виведення:

```
Введіть множину: А[0]=55
A[1]=5
A[2]=6
A[3] = 6
A[4] = 8
A[5]=8
A[6]=8
A[7]=8
A[8]=8
A[9]=8
Універсум: В[0]=55 В[1]=5 В[2]=6 В[3]=6 В[4]=8 В[5]=8 В[6]=8 В[7]=8 В[8]=8
B[9]=8 B[10]=4.1 B[11]=6.7 B[12]=3.4 B[13]=0.0 B[14]=6.9
Доповнення до даної множини: C[0]=4.1 C[1]=6.7 C[2]=3.4 C[3]=0.0 C[4]=6.9
Булеан:{}
{4.1 }
{6.7 }
{4.1 6.7 }
{6.7 3.4 0.0 6.9 }
{4.1 6.7 3.4 0.0 6.9 }
```

Потужність булеану: 32

Висновок:

Я ознайомився на практиці із основними поняттями теорії множин, навчився будувати діаграми Ейлера-Венна операції над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїв принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.